

Міністерство освіти і науки України
Управління молоді та спорту Сумської обласної державної адміністрації
Національний університет фізичного виховання і спорту України
Сумський державний університет
Тираспольський державний університет імені Т. Г. Шевченка (Молдова)



**ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
II МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(Україна, Суми, 16–17 квітня 2015 року)

Суми
Сумський державний університет
2015

АНАЛІЗ ВИСТУПІВ СТУДЕНТІВ СУМСЬКОГО ДЕЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ У ЗИМОВИХ ВСЕСВІТНІХ УНІВЕРСІАДАХ

Бойко В. М., ст. викл., Котов В. Ф., ст. викл.,
Сірик А. Є., ст. викл.
Сумський державний університет
aeserik@mail.ru

Студентський спорт відіграє значне місце в сучасному спортивному та олімпійському русі. Всесвітні універсіади проводяться Міжнародною федерацією університетського спорту (ФІСУ) двічі в олімпійському циклі. За своєю організацією, програмою і, навіть, церемоніалом їх можна порівняти лише з олімпійськими іграми [1].

Досвід упровадження ефективних форм організації студентського спорту вищих досягнень досліджувався у працях С. І. Степанюк, В. М. Вацеби (2006), А. Ф. Федорова (2011), А. М. Войнаровського, Н. С. Войнаровської (2012), С. О. Корж, В. М. Сергієнка (2014), але розвиток окремих видів спорту потребує об'єктивного системного аналізу.

Саме тому неабиякої актуальності набувають проблеми наукового та методичного обґрунтування розвитку студентського спорту, зокрема в окремо зазначеному виші.

Метою нашого дослідження є аналіз виступів студентів Сумського державного університету (СумДУ) на Всесвітніх зимових Універсіадах.

Основними методами дослідження є: аналіз літературних джерел, статистичної інформації та міжнародної інформаційної мережі «Інтернет», елементи контент-аналізу та узагальнення.

Українські студенти вперше самостійною командою брали участь у XVI Всесвітній зимовій Універсіаді, яка проводилася у 1993 році в м. Закопане (Польща) [2]. Виступи студентів СумДУ датуються в лижних перегонах 2007 роком, а в біатлоні – лише 2015 роком.

Вперше право бути учасником Всесвітніх студентських ігор для нашого університету здобув Андрій Машко – студент інженерного факультету 2004–2009 рр., майстер спорту України, багаторазовий чемпіон та призер чемпіонатів та кубків України (2005–2010 рр.). Він брав участь у VIII Європейському юнацькому олімпійському фестивалі (2005 р., м. Монтей, Швейцарія) та чемпіонатах світу серед юніорів (2007, 2009 рр.). Машко Андрій став учасником XXIII, XXIV та XXV Всесвітніх зимових Універсіад (2007 р. – м. Турін, Італія, 2009 р. – м. Харбін, Китай, 2011 р. – м. Ерзерум, Туреччина).

З 2011 року на змаганнях міжнародного рівня з лижних перегонів СумДУ представляє майстер спорту України Олексій Красовський, який успішно поєднує спорт вищих досягнень з навчанням на факультеті технічних систем і енергоефективних технологій. Олексій набуває досвіду міжнародного рівня на юнацьких змаганнях: 2012 р. – I зимові Юнацькі Олімпійські ігри (м. Інсбрук, Австрія), бере участь у чемпіонатах світу серед юніорів (2012–2015 рр.), виборює право стати учасником XXX зимових Олімпійських ігор 2014 року (м. Сочі, Росія). Олексій Красовський впевнено займає місце і в складі студентських збірних України на XXVI та XXVII Всесвітніх зимових Універсіадах (2013 р. – м. Трентіно, Італія, 2015 р. – м. Осрблі, Словачія).

Не маючи медального заліку, важко аналізувати виступи лижників СумДУ на Всесвітніх студентських іграх, але ми провели порівняльний аналіз кращих результатів наших спортсменів в особистому заліку. Об'єктивним показником для порівняння результатів в лижному спорті є кількість набраних FIS пунктів (FIS points) в кожній з дисциплін програми. FIS пункт є процентом програшу переможця, помножений на визначений коефіцієнт, згідно формули, затвердженої Міжнародною федерацією лижного спорту (FIS). Чим менше FIS пункт, тим кращим є результат спортсмена. Це універсальний критерій оцінки підготовленості спортсмена,

який дозволяє порівнювати рівень виступів спортсменів в різних видах програми з лижних перегонів.

Так, кращим результатом Андрія Машка у 2007 році було 28 місце у гонці на 10 км вільним стилем (122,41 FIS points), у 2009 році – 29 місце у гонці на 30 км класичним стилем з масовим стартом (148,19 FIS points), у 2011 році – 18 місце у гонці на 30 км вільним стилем з масовим стартом (100,80 FIS points). Показники Олексія Красовського: 2013 рік – 26 місце у гонці на 30 км класичним стилем з масовим стартом (100,83 FIS points); 2015 рік – 10 місце у гонці на 10 км класичним стилем (53,36 FIS points).

Аналізуючи ці дані, можна констатувати, що незважаючи на відсутність медального заліку у виступах лижників СумДУ на Всесвітніх зимових Універсіадах, спостерігається явна тенденція покращення результатів, що дає можливість з оптимізмом дивитися в майбутнє наших лижних перегонів.

Ще одним видом спорту, представленим вперше Сумським державним університетом на XXVII Всесвітній зимовій Універсіаді (м. Осрблі, Словачія) став біатлон. Треба зазначити, що починаючи з 2009 року наш університет мав реальні шанси на участь біатлоністів у Всесвітніх студентських іграх. Кандидатами на ці змагання в різні часи були заслужені майстри спорту України Юлія Джіма, Валя Семеренко, Віта Семеренко, Сергій Седнев, майстер спорту міжнародного класу Марія Панфілова, майстер спорту Ольга Абрамова та кандидат в майстри спорту Дмитро Ігнат'єв (всі – студенти та магістранти факультету іноземної філології та соціальних комунікацій). Але пріоритетними для цих спортсменів були змагання, в яких вони представляли національну збірну України – етапи Кубка світу, чемпіонати світу, Олімпійські ігри 2014 року (м. Сочі, Росія). І, маючи призові місця на етапах Кубка світу, золоті медалі Олімпійських ігор, наші біатлоністи до 2015 року, нажаль, жодного разу не брали участі у Всесвітніх універсіадах. Тим вагомішим став успіх магістранта факультету іноземної філології та соціальних комунікацій СумДУ майстра спорту України Дмитра Русінова

на XXVII Всесвітній зимовій Універсіаді (м. Осрблі, Словачія). Дмитро Русінов виборов 3 нагороди для нашого університету та України: став володарем золотої медалі в індивідуальній гонці на 20 км, отримав срібну медаль у гонці з масовим стартом на 15 км та в складі студентської національної збірної України посів третє місце в змішаній естафетній гонці.

Цей успіх можна вважати відображенням спільної ефективної діяльності спортивного клубу та адміністрації вишу у напрямку розвитку студентського спорту. Однією зі складових такої діяльності є дієва профорієнтаційна робота із залученням школярів до університетських спортивних секцій, яких налічується більше 60 з 32 видів спорту. Для студентів-спортсменів «нефізкультурних» спеціальностей створюються оптимальні умови організації навчально-тренувального процесу у поєднанні з навчанням. У 2014 році на кафедрі фізичного виховання і спорту відкрита нова спеціальність напряму підготовки 6.010202 «Спорт», де студентам надається поглиблене вивчення іноземних мов, професійного менеджменту, ІТ-технологій. Незважаючи на фінансові труднощі в країні, університет знаходить можливість організовувати навчально-тренувальні збори для студентів, забезпечувати харчуванням учасників змагань, підтримувати преміями переможців та призерів.

Подальші дослідження потребують пошуку нових підходів у моделюванні оптимальних умов організації навчально-тренувального процесу в поєднанні з інтенсифікацією змагальної діяльності лижників та біатлоністів.

Література:

1. Операйло С. І. Універсіада – перший крок у підготовці до Олімпійських ігор / С. І. Операйло // Освіта України. – 2002.
2. Войнаровський А. М. Аналіз виступів українських спортсменів на студентських Універсіадах 1993–2011 рр. / А. М. Войнаровський, Н. С. Войнаровська // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві. – Луцьк, 2012. – № 1. – С. 3–9.